

ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

С.М. Мигович

Миколаївський державний аграрний університет

Численні дискусії про те, якою має бути освіта у XXI столітті, посідають центральне місце у психолого-педагогічній літературі. Як і раніше залишаються пошуки факторів, що базуються на застосуванні таких типів технологій, форм, прийомів і методів навчання, які забезпечували б підвищення рівня знань студентів, зміцнювали їх уміння і навички. У кожен епоху вчені намагалися розв'язати цю проблему на основі надбань попередніх поколінь.

Сучасний рівень розвитку комп'ютерної техніки і програмного забезпечення надає широкі можливості щодо модернізації та підвищення ефективності навчання. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі урізноманітнює і автоматизує його, підвищує ефективність засвоєння матеріалу, здійснює контроль знань. За останні роки розвиток і зростання мережі Інтернет, її вплив на діяльність суспільства, зумовили істотні структурні зміни в освітній системі. У зв'язку з цим можна стверджувати, що впровадження інформаційних технологій у повсякденне життя українських громадян стало поштовхом для розвитку процесів пов'язаних з дистанційним навчанням.

Останнім часом дистанційні освітні технології в Україні отримують інтенсивний розвиток і підтримку Міністерства освіти і науки України та Кабінету Міністрів України.

Одночасно із законодавчою базою розвиваються науково-методичні основи дистанційного навчання. Так, досліджено шляхи підвищення ефективності навчання з використанням інформаційних технологій (В. Биков Р. Гуревич, М. Кадемія, Н. Тверезовська, М. Жалдак); педагогічні підходи до комп'ютеризації навчального процесу (Б. Гершунський, Є. Машбиць, І. Підласий); теорія і практика модульного навчання (В. Огнев'юк, О. Фурман); теорія і практика особистісно-орієнтованого навчання (І. Бех, С. Подмазін, І. Якиманський, В. Рибалка); концептуальні педагогічні положення дистанційного навчання (О. Андрєєв, Г. Козлакова, І. Козубовська, В. Олійник, Є. Полат, П. Стефаненко, А. Хуторський).

Для керування навчальним процесом при дистанційній освіті, контролю знань, доставки навчального контенту студентам і забезпечення дидактичними матеріалами застосовується спеціалізоване програмне забезпечення. Воно містить систему автоматизованого документообігу, електронні інформаційні бази даних, словники термінів і інтерактивні мультимедійні підручники, інші електронні матеріали по всіх курсах. Програмне забезпечення встановлюється на сервері навчального закладу. Але суть дистанційного навчання полягає не тільки в наданні учбово-методичних матеріалів.

На основі спеціалізованого програмного забезпечення дистанційного навчання можна організовувати віртуальні навчальні центри з залученням викладачів з інших ВНЗ, міст і країн, а також проводити консультації, мережне тестування і підготовку абітурієнтів, забезпечувати самостійну роботу студентів денного відділення, створювати індивідуальні навчальні плани і програми, реалізовувати індивідуальні графіки занять поза стінами навчального закладу. Крім того, навчальний заклад може організувати викладання за окрему плату додаткових дисциплін на вибір слухачів або, наприклад, післядипломне навчання.

З успіхом ця система може бути використана самим навчальним закладом для тестування здобувачів під час прийому на роботу, атестації і тестування викладачів, персоналу і співробітників, передачі і поширення кращого педагогічного досвіду, аналізу ефективності уроків, лекцій, курсів, тренінгів і семінарів.

Вимоги до програмного засобу дистанційного навчання:

- простота освоєння й експлуатації;
- можливість створення розподіленої системи дистанційного навчання, яка об'єднує кілька подібних систем дистанційного навчання в єдине освітнє середовище;
- простота інтеграції з іншими інформаційними системами;
- можливість користувачам системи дописувати нові модулі;
- невисокі вимоги, пропоновані до ресурсів сервера системи дистанційного навчання, клієнтським комп'ютерам і до пропускнуої здатності мережі;

- розвинені засоби контролю процесу навчання;
- можливість підключати до системи електронні курси, розроблені різними програмними засобами й у будь-яких форматах;
- масштабування;
- відсутність ліцензій на клієнтські місця, що дозволяє навчати необмежену кількість слухачів за необмежений період часу;
- технічне забезпечення дистанційного навчання.

Для організації системи дистанційного навчання навчальному закладу, необхідно мати комп'ютерну техніку, об'єднану мережу, яка через сервер підключається до мережі Інтернет.

Незважаючи на бурхливий розвиток дистанційного навчання, в Україні, на сьогоднішній, день можна говорити лише про використання невеликої частини інформаційних технологій та мережі Інтернет і комп'ютерів у навчанні.

Дослідження ринку дистанційного навчання говорять про те, що темпи його росту досить високі. От чому кожен навчальний заклад на Україні вкрай зацікавлений у тому щоб якнайшвидше зайняти місце на цьому ринку. Це дозволить значно збільшити прибуток навчального закладу, зніме проблему недостачі аудиторій, допоможе вирішити кадрове питання, тому що, використовуючи відеоконференції, читати лекції зможуть професори навчальних закладів з інших міст і навіть закордонних країн. Завдяки дистанційному навчанню слухачі зможуть об'єднати навчання і роботу, відпадають проблеми проживання і харчування в чужому місті, скорочуються матеріальні витрати на проїзд до місця навчання. Інваліди і люди, що за різних причин не можуть пересуватися мають можливість одержати навчання. Навчаючись на дистанційних курсах студент підвищує свій інтелектуальний і творчий потенціал, учить самостійно приймати рішення.

Список літератури

1. Гозман Л. Я. Дистанционное обучение на пороге XXI века / Гозман Л. Я., Шестопап Е. Б. – Ростов-н/Д. : Мысль, 1999. 368 с.
2. *Шахмаев Н. М. Технические средства дистанционного обучения. / Н. М. Шахмаев – М. : Знание, 2000. 276 с.*

3. *Ибрагимов. И. М.* Информационные технологии и средства дистанционного обучения: учеб. пособие для студ. вузов. / *И. М. Ибрагимов* – М. : Академия, 2005. 336 с.